

Posudek oponenta diplomové práce

Název diplomové práce: **Copingové strategie osobních asistentek**

Autorka diplomové práce: **Bc. Aneta Bučková**

Vedoucí diplomové práce: doc. PhDr. PaedDr. Anna Kucharská, Ph.D.

Oponentka diplomové práce: PhDr. Pavla Presslerová, Ph.D.

Předložená diplomová práce se věnuje fenoménu zvládání a identifikace stresových situací osobních asistentek dětí se zdravotním postižením. Téma můžeme označit jako aktuální, transdisciplinární, aplikace poznatků a závěrů diplomantky mohou být inspirativní v oblasti sociální práce, speciální pedagogiky i psychologie. Lze ocenit zájem autorky o danou problematiku, ve které se sama osobně dlouhodobě pohybuje.

Teoretická část představuje obeznámení s relevantními tématy, které ukotvují reflektované téma. Autorka přehledovou část rozdělila na celkem šest tematických kapitol. Jádro a nejvýznamnější pasáž spatřuji v oddílech pojednávajících o stresu, jeho zvládání a copingu, ty také vnímám jako nejzdařilejší. Osobně bych se přikláněla k jinému označení první kapitoly (Sociální práce), jejíž těžiště je v komparaci dvou povolání - osobní asistent a asistent pedagoga. Kapitoly o syndromu vyhoření a odolnosti a jejím rozvíjení (5 a 6) hodnotím jako místy odkloňující se od akademického typu práce, s přesahem do populárně-naučných příruček. V těchto místech bych ocenila, kdyby autorka více jednotlivé „rady“ komentovala, reflektovala, doplnila např. o výsledky některých výzkumných studií, apod. Celkové provázanosti a komunikaci mezi teoretickou a praktickou částí by prospělo, kdyby teoretické koncepce (o stresu, copingu, apod.) diplomantka v textu více směřovala a konkretizovala k pozici osobních asistentů. Bibliografické zdroje jsou použity v přiměřeném rozsahu, včetně zahraničních zdrojů. Citační norma je místy nepřesná (autora uvádí dvakrát, stačilo by autor a hned za ním do závorky rok, někde cituje zbytečně sekundární zdroje, když primární jsou bez potíží dostupné, jinde chybí datace), také citace v závěrečném přehledu použité literatury nejsou vždy úplné (např. publikace Antanovsky, H. (2000)).

V metodologické pasáži studentka prokázala, že má v oblasti stanovování výzkumných cílů, ale i prostředků (volba metod sběru dat) přijatelné vědomostní zázemí. Autorka popisuje postup sběru dat, etické konsekvence i odůvodnění volby cílové skupiny. Chválím, že reflektuje i rizika vyplývající ze skutečnosti, že spolupracující osoby pracují ve stejné organizaci jako ona a na stejné pracovní pozici. Cíle, které si autorka klade, jsou jednoznačně vyjádřeny, volbu výzkumných otázek považuji za

akceptovatelnou. Prezentace dat je kvalitativního charakteru, je však škoda, že autorka pracuje převážně s primární obsahovou analýzou, nepouští se více do hlubší, sekundární analýzy, nehledá hlavní centrální téma, které by zastřešilo ostatní kategorie, mnoho z popisovaných kategorií jsou očekávatelné oblasti. Data jsou prezentována čtenářsky přívětivě, je škoda, že diplomantka nepracuje více s interpretací zjištěných dat. Celkový dojem z empirické části pozvedává poměrně přesvědčivě zodpovězení výzkumných otázek. Jako čtenář pak lituji, že následná část diskuze není obdobně zralá, autorka sice dokazuje, že umí své nálezy zasadit do kontextu jiných koncepcí, ale svá zjištění diskutuje pouze se 2 autory (Paulík a Tichý). Práce má více než akademický přínos spíše potenciál pro zkvalitnění supervizní či intervizní práce s osobními asistenty.

Výslednou práci diplomovou práci autorky považuji za kvalitativně nevyváženou. Jsou místa, která můžu hodnotit jako velmi dobrá, ta jsou ale střídána oblastmi, které by si zasloužily ještě větší rozpracování, pozornost a korekturu autorky. Rozsah práce je na hranici požadavků pro diplomové práce. Co však nemohu v závěru svého hodnocení opomenout, jsou formální a gramatické nedostatky. Text obsahuje mnoho hrubých pravopisných chyb (zejména v prvních kapitolách), legislativní normy nejsou vždy uváděny v korektním formátu, někde chybí označení tabulek, apod. Tyto formální nedostatky snižují kvalitu výsledného textu.

I přes výše uvedené připomínky a nedostatky předložená diplomová práce splňuje nároky na tento typ kvalifikační práce a doporučuji ji k ústní obhajobě.

Otázky k obhajobě:

- 1, Napadá autorku po ukončení sběru dat, jaké další nástroje pro sběr dat by mohla použít? Jak jinak by mohla postavit svůj výzkumný design?
- 2, Autorka uvádí, že Sigmund Freud definoval 10 obranných mechanismů ega a jeho dcera Anna Freudová doplnila další (s. 23). V textu však nejsou specifikovány. Mohla by je studentka představit?
- 3, V jakém smyslu považuje studentka své otázky polostrukturovaného rozhovoru týkající se klientů osobních asistentek za neutrální? (s.40)
- 4, Jaká copingová strategie osobních asistentek se ukazuje jako nejvíce protektivní, ve smyslu prevence syndromu vyhoření?